

Uke 4

27. januar: Hans P. S. Schreuder Misjonær og biskop, ”zulufolkets apostel”

Hans Paludan Smith Schreuder var født i Sogndal den 18. juni 1817. I 1842 deltok han på stiftelsesmøtet til Det Norske Misjonsselskap. Han ble selskapets første misjonær da han i 1843 reiste til Sør Afrika. Dette skal være foranledningen til at W.A. Wexels skrev salmen ”Å, tenk når engang samles skal” (Norsk Salmebok 508). Den første dåp ved Schreuder skjedde først i 1858 da en kvinne med navnet Matenjhwaze ble døpt (se 6. juni). Dette ble en merkedag i norsk misjonshistorie. Den gang skrev M.B. Landstad (se 8. oktober) sin salme ”Oppløft ditt syn, du kristensjel” (Norsk salmebok 511).

I 1866 ble Schreuder vigslat til misjonsbiskop. I 1872 brøt han med Det Norske Misjonsselskap, mest på grunn av selskapets lavkirkelige profil. Schreuder hadde et mer kirkelig embetssyn og oppfattet seg mest som representant for Den norske kirke. I året 1873 ble ”Den Norske Kirkes Misjon ved Schreuder” stiftet, for å støtte hans arbeid i Sør Afrika. Schreuder hadde stor kjærlighet til zulufolket, noe som minner meg om Aidan (se 31. august). I konfliktene med boere og briter sto han konsekvent på zuluenes side. Schreuder var gift med den danskfødte Jakobine Løwenthal som døde i 1878. Året etter giftet han seg med Johanne Margrethe Vedeler fra Bergen. Hans Schreuder døde den 27. januar i 1882 og ble begravet i sin bispedrakt, i Utunjambili.

Bønn: Å Gud, hvor er din nåde stor! Oss alle til deg drag!¹
Ja, kom Herre Jesus, kom, kom!²

Bibeltekster: Sal 37,23-40   Ordsp 10,6-9³   Apg 9,1-19

Jesu navn! Hvor skjønt det klinger, la det runge over jord!
Intet annet verden bringer håp og trøst som dette ord.
(D. Welander i Norsk salmebok 86,2. *Salmetonen er fra Zulukirken*)

Andre merkedager:

25. januar: Pålsmesse (primstav) er minnedagen for omvendelsen til apostelen Paulus (se også aposteldagen 29. juni om Peter og Paulus)

26. januar: Eystein (om 1120 – 1188) var den andre erkebiskopen i Nidaros. Han regnes som forfatter av ”Passio Olavi”, en bok om Hellig Olav (se 29. juli). Under borgerkrigen mellom kong Magnus og hans rival Sverre måtte Eystein søke landflyktighet i England hvor han i et år også bodde i Lincoln. Kanskje hadde han vært der tidligere også, i studietiden. Han begynte utvidelsen av Nidarosdomen inspirert bl.a. av katedralen i Lincoln.

27. januar: Paavo Ruotsalainen (9.7.1777 – 27.1.1852) var vekkelsespredikant i Finland. Han var påvirket av Zinzendorf og brødremenigheten i Herrnhut (se 19. januar) og ble motarbeidet av den offisielle kirken.

27. januar: Holocaust-dagen. På frigjøresdagen av konsentrasjonsleiren Auschwitz i 1945 markeres nå den internasjonale holocaust-dagen.

¹ W.A. Wexels i Norsk Salmebok 508,4

² Hans Schreuders siste ord, se: Giverholt, Kirkelige merkedager II s. 125

³ Ordsp 10,7, står på Zulu-språk på Schreuders gravstøtte i Utunjambili